

[Hans Pinstrup.]

Efter Paragraffen er Ydelsen af Understøttelse betinget af, at Eleven er under 18 Aar. Der vil være Anledning til Overvejelse af, om denne Grænse bør trækkes saa skarpt, som sket er i Lovforslaget, da der meget let vil kunne anføres Eksempler paa, at unge først i 18 Aars Alderen faar Lyst til at komme paa Skole, og at disse unge ogsaa bedre vil egne sig til et Efterskoleophold end et Højskoleophold. Livet har nu engang ofte sine egne Love, og saadanne Elever burde kunne faa deres Understøttelse, selv om de ellers ikke regnes med til Skolens Aarslever.

Ogsaa Spørgsmaalet om Understøttelsens Fordeling, om den skal ske gennem Undervisningsministeriet eller Skolekommissionen, ønskes nærmere overvejet.

Vi finder, at den i § 13 som Efterskolens tilsynsførende nævnte Statskonsulent bør have lige saa lidt med den frie Efterskole at gøre som med Højskolen. Vi savner en Bestemmelse om, at seminarieuddannede Lærere ved Efterskolen opnaar Anciennitet i Henhold til deres Lærervirksomhed i disse Skoler.

Disse og enkelte andre Spørgsmaal ønsker vi nærmere drøftet i et Udvalg. Jeg finder ingen Anledning til at gaa i Enkeltheder eller gaa ind paa nogen Forhaandsdiskussion. Lovforslaget indeholder mange gode Bestemmelser og betyder en tiltrængt Forbedring af Efterskolens Vilkaar, og en saadan vil vi støtte. Jeg tilsiger vor Medvirken til Opnaaelsen af de bedste Vilkaar for denne Skoleform.

I Rækken af de mange Skoleforslag, den højtærede Undervisningsminister har fremsat, savnes endnu eet, nemlig om en Ordning ogsaa af Friskolens Forhold. Ved flere Lejligheder har Ministeren givet Løfte om, at ogsaa denne Skoleform skulde faa sine Forhold ordnet. Afgørelsen af denne Sag kan nu ikke udskydes længere. Af flere Grunde er Friskolens Forhold meget vanskelige, saa vanskelige, at det er af afgørende Vigtighed, at der nu sammen med den øvrige Skolelovgivning gennemføres en Ordning af dens Forhold. Om Grundene til Vanskelighederne og den Maade, hvorpaa Spørgsmaalet for denne Skoles Vedkommende kan ordnes tilfredsstillende, vil det ikke tjene noget Formaal ved denne Lejlighed at rejse Debat, men fra Friskoleledere foreligger adskillige Udtalelser om disse Spørgsmaal. Vi vil lægge afgørende Vægt paa, at der træffes en Ordning for denne særegne Skoleform, uden hvilken virkelig Skolefrihed ikke kan sikres, og vi finder, at det

maa ske nu, da Skolernes Forhold ordnes og man træffer Afgørelse om Ungdomsskoleundervisningen. Maaske har den højtærede Minister allerede foretaget Skridt hertil, og jeg tillader mig at stille Spørgsmaal desangaaende, samtidig med at jeg tilsiger Ministeren vor mest afgørende Støtte til en saadan Ordning.

Vesterager: Forslaget til Lov om Efterskolen er et Led i den ret betydelige Samling af Lovforslag angaaende Ungdommens Uddannelse, som den højtærede Minister har forelagt dette høje Ting, og det har stor Interesse for mig, som nu igennem mange Aar har deltaget i Skoledebatten her i Rigsdagen, at følge Udviklingen i Skole-spørgsmaalet og se det Standpunkt, man nu staar paa. Nu lader det til, at den højtærede Minister har høstet Anerkendelse fra alle Sider i dette høje Ting for den Linie, han følger. Jeg for min Del skal ikke berøve Ministeren noget, tværtimod, jeg er ogsaa glad for den Linie, Ministeren er slaaet ind paa, og saa vil jeg i øvrigt trøste mig med det gamle Ordsprog som siger, at naar det regner paa Præsten, saa drypper det paa Degnen.

Mange af de ledende Tanker i denne Samling Forslag, der jo maa betragtes og gennemføres som en Helhed, ligger nær op ad det, jeg i mange Aar har arbejdet for i Rigsdagen. Forslagene er et stort Tilbud til Danmarks Ungdom, saa stort, at de enkelte Forslag næsten kan komme i Vejen for hinanden, og de kommer efter min Mening som et reelt Tilbud paa Frivillighedens Grund. Der er saavel for Ungdommen som for Forældrene Lejlighed til at vælge forskellige Veje, de unge kan fremme deres videre Uddannelse paa forskellig Maade, og det synes jeg er en stor Fordel. Man appellerer jo for Tiden meget stærkt til Forældrenes Ansvar, og det er ikke uden Grund, men saa er det ogsaa godt at have det saadan, at Forældrene virkelig har nogen Indflydelse paa, hvilken aandelig Paavirkning de ønsker deres Børn skal have i den Overgangsalder, som Børnene ikke mindst i vor Tid har deres store Vanskeligheder med at komme igennem.

Der er kun et Par Medlemmer tilbage i dette høje Ting, som var Medlemmer af den store Skolekommission i 1919, hvor forskellige Skoleformer og Planer for Ungdommens Uddannelse blev drøftet. Jeg vil sige som min personlige Mening, at jeg anser de tre Lovforslag, Forslaget om Aftenskoler, Forslaget om Efterskoler og Forslaget om Højskoler, som de vigtigste og som en Trappe,